A°. 1860. N°. 246.

DINGSDAG 16 OKTOBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

UTRECHT. Dingsdag 16 Oktober.

Daar er heden omtrent de gebeurtenissen in Italie weinig nieuws is, wijzen wij meer bepaaldelijk den lezer naar den tekst van het manifest door koning *Victor Emmanuel* aan de volken van Zuid-Italie uitgevaardigd. De koning zet daarin de gronden zijner staatkunde uiteen, welke hij sedert de nederlaag bij Novara heeft gevolgd; hij heeft de vrijheid, en vooral de vrijheid van Italie, als hoofdleuze gesteld. De vrede van Villafranca heeft, om redenen van staat, den oorlog geeindigd, maar daarom kon de logica der feiten niet veranderd worden. De Italiaansche vorsten hebben alle mogelijke waarschuwingen en de wenschen des volks in den wind geslagen. Daardoor hebben zij hunne regten verbeurd, terwijl Sardinie de roeping die het opgelegd is, heeft moeten vervullen. De koning brengt ook aan *Garibaldi* verpligte hulde. Wat den intogt in Napels betreft, die was noodig om de zegepraal der regeringloosheid tegen te gaan, en om te voorkomen, dat Italie niet het broednest werd, van reaktionaire of demokratische sekten. Het Italiaansche volk zal zelf over zijne toekomst te beslissen hebben, en de koning hoopt, dat hij door zijn geheel gedrag Europa eene groote dienst zal bewezen hebben.

In Napels gaat het er, naar de laatste berigten, iets beter uitzien. De Sardinische prodiktator is aangebleven, en *Crispi* daarentegen verwijderd. Ook zijn de klubs gesloten. Morgen komt trouwens de koning *Victor* zelf te Napels, en zal de toestand daardoor geheel verbeterd worden.

De liberale pers blijft de houding van Sardinie goedkeuren. Het art. van den *Constitutionel*, dat bepaald geen officieel karakter schijnt te hebben, wordt dan ook vrij algemeen afgekeurd en zelfs het *Journ. des Déb.* beweert, dat Sardinie Italie niet ten prooi kon laten van regeringloosheid en burgeroorlog. Dat keizer *Napoleon* trouwens de zaak in Italie zoo geheel anders zou inzien, dan de Sardiniesche koning, kan men niet aannemen, als men bedenkt dat de Sard. generaal *Cialdini* zelf den keizer heeft gesproken, vóor dat hij in den Romeinschen Staat viel, zoodat het al den schijn heeft, dat Sardinie al zijne handelingen vooraf met *Napoleon* heeft geregeld. Meerendeels blijft men het er dan ook voor houden, dat de vermeerderde bezetting te Rome slechts een voorzigtigheidsmaatregel is, voor het geval dat Oostenrijk welligt zou willen intervenieren. Het zou dit alleen kunnen doen, wanneer de bijeenkomst te Warschau in den geest van het kabinet van Weenen uitviel. Dit is echter niet te denken. En mogt dit al het geval zijn, dan nog toont de pas aangekondigde nadere tariefsverandering tusschen Frankrijk en Engeland aan, dat de alliantie der westmagten en hare sympathie voor Italie een meer dan voldoend tegenwigt zouden opleveren tegen de absoluut legitimistische bedoelingen van de Noordsche Magten.

Uit Spanje blijkt met zekerheid, dat de regering er zich de zaak van den paus met warmte wil aantrekken, en men denkt dat dus de Spaansche gezant Turijn zal verlaten. Het Spaansche volk evenwel toont eene andere rigting. Hoe kan men trouwens eene zaak verdedigen van een bewind dat zijn bescherming moet zoeken bij huurlingen, die, naar onder Weenen blijkt, zelfs in hun vaderland, zich niet van schandelijke buitensporigheden onthouden.

Onder Duitschland zal men opmerken, dat de zaak van den Stadetol zoo goed als geregeld is. Dat is eene kleine politieke verwikkeling te meer uit den weg geruimd.

Uit China zijn berigten omtrent de militaire operatien der verbondenen. Na een paar voordeelen zouden de Takuforten op den 15 Augustus worden aangetast.

De sinds eergistei ontvangen **telegrafische depeches** laten wij hieronder volgen:

Shanghay, 19 *Augustus*. De insurgenten hebben den. 18. dezer Shanghay aangevallen, maar zijn teruggeslagen.

De vreemdelingen hebben een korps vrijwilligers gevormd.

De geallieerde Fransch-Engelsche krijgsmagt is te Pestang gedebarkeerd en heeft de noordelijke en zuidelijke forten bezet, die zij ontruimd vond. Den 12. hebben de geallieerden het kamp der Tartaren aangetast en dezen daaruit verdreven. Zij zijn voorts gevorderd tot de Taku-forten. e aanval wordt tegen den 15. Augustus beraamd. De Chinezen bereiden zich op wederstand voor.

Corfu, *Vrijdag*. De Engelsche vloot en de admiraal worden alhier verwacht en zullen den winter hier doorbrengen, ten einde toezigt te houden op hetgeen in de Adriatische zee gebeuren mogt.

Wilna, *Zaturdag*. De keizerlijk-Russische spoortrein is alhier aangekomen; de geestdrift, die bij deze gelegenheid heerschte, was buitengewoon groot. De keizer heeft aan de administrateuren zijne tevredenheid betuigd.

Konstantinopel, *Zondag*. *Ali Pacha* is tot minister van buitenlandsche zaken benoemd.

Napels, *Zondag*. De pro-diktator *Pallavicino* en de ministers blijven als zoodanig fungeren. De heer *Crispi* is verwijderd.

Marseille, *Zondag*. Pauselijke officieren, van Genua hier teruggekomen, berigten, dat generaal *de Lamoricière* heden te Rome verwacht wordt.

Turijn, *Maandag*. De koning is te Guilliannova, eene stad op Napelsch grondgebied; aangekomen. De geestdrift der bevolking was groot.

De heer *de Villamarina*, onze gezant te Napels, is den koning tot de grenzen te gemoet getrokken.

Parijs, *Maandag*. De *Moniteur* berigt, dat de pauselijke nuntius, die met verlof naar Rome vertrekt, om er eenige weken door te brengen, om de eer had verzocht vóór zijne afreize zijne hulde aan den keizer te betuigen, en gister door dezen is ontvangen geworden.

Hetzelfde blad logenstraft ten stelligste het bestaan eener nota van den hertog *de Gramont* aan generaal *de Lamoricière*, waarin aan dezen opperbevelhebber zou zijn kennis gegeven, dat de Fransche troepen onverwijld hulp zouden verleenen. Genoemde gezant heeft slechts aan den konsul van Frankrijk te Ancona eene depêche gezonden, waarin hij hem de verzekering geeft, dat de inval der Sardiniers in den pauselijken staat op verre niet met toestemming van 's keizers regering geschiedt, maar veeleer door haar zeer wordt afgekeurd. De *Moniteur* doet opmerken, dat bij het afzenden van die depêche van het versterken der Fransche bezetting van Rome nog geen sprake was.

Marseille, *Maandag*. Tijdingen uit Napels van 9 dezer melden, dat toen *Mazzini* dien dag geweigerd had te vertrekken, de pro-diktator de klubs en de staatkundige vereenigingen verboden heeft te vergaderen.

Ook heeft hij aan *Louis Blanc* verboden nationale werkplaatsen te openen, terwijl de heer *Dayala*, de chef der nationale garde, zijn ontslag heeft bekomen.

Het korps diplomatiek te Gaëta heeft geprotesteerd tegen het dekreet, waarbij den nakomelingen van Milano (die in der tijd een aanslag heeft gedaan op het leven van koning *Ferdinand*), een jaargeld wordt verleend. Dit protest tegen een dekreet, dat den koningsmoord verheerlijkt, is door alle gezanten geteekend.

Garibaldi heeft een dekreet uitgevaardigd, waarbij Messina en Gaëta in staat van blokkade zijn gesteld. De Fransche admiraal heeft geweigerd die blokkade te erkennen. De Fransche paketboot **Protus** is genomen.

Marseille, *Maandag*. Alhier zijn berigten ontvangen uit Rome van 11 dezer. Daaruit blijkt, dat de generaal *Goyon* Viterbo en den erfgrond van *St. Petrus*, even als in 1849 plaats had, op nieuw heeft bezet met drie regimenten, zijnde het 25. 40 en 62.

De hertog van *Cesarini*, Sardinisch kommissaris te Viterbo, heeft daartegen geprotesteerd en is daarna vertrokken.

De generaals *Lamoricière* en *Schmidt* worden te Rome verwacht.

De Paus heeft een onderzoek bevolen naar den toestand der door de Sardiniers gevangen genomen pauselijke troepen, daar deze door eerstgemelden geplunderd zijn, terwijl men naar verhouding verdeeld heeft hetgeen men bij hen gevonden had.

Volgens geruchten heeft Rusland aanzienlijke geschenken naar Rome gezonden.

De jeugdige Napelsche prinsen zijn van Gaëta vertrokken naar Capua.

Er is van de zijde der belegeraars van laatstgenoemde vesting bevel gegeven om een algemeenen aanval te doen.

Parijs, *heden*, *Dingsdag*.

De *Moniteur* meldt uit China, dat de geallieerden, zonder verzet te ontmoeten, de stad Petang en hare forten bezet hebben, en zich gereed maakten om op de forten der Peiho aan te trekken.

Gister zijn in onze Tweede Kamer de beraadslagingen begonnen over de suikerkultuur en het Pangka-kontrakt. Wat het laatste betreft, men herinnert zich, dat het de zaak geldt van den heer *v. Vloten*. Deze was, volgens het verslag der komm., nog *f* 215,782 aan de regering schuldig. Die som wordt hem kwijt gescholden, en nog eene som van *f* 103,000 uitgekeerd, te zamen eene opoffering van *f* 318,782, die de Staat doet, opdat de heer *v. Vloten* afstand zou doen van een appèl op den Hoogen Raad, voor welks afloop weinig vrees behoefde te bestaan. Maar buitendien geeft de regering hetzelfde suikerkontrakt aan denzelfden persoon, met wien zij jaren lang over dat kontrakt, tot groote schade van bevolking en schatkist, moeijelijkheden en onaangenaamheden heeft gehad, opdat het aan een nader begunstigde zou worden overgedragen.

De minister heeft in zijne verdediging verklaard, dat hij, ook in het sluiten van het Pangka-kontrakt, naar zijn beste weten, in het belang van den Staat heeft gehandeld. Behalve de leden der kommissie, heeft de heer *van Voorthuysen* voor de konklusie van 't rapport gesproken. Voor enkele *détails* verwijzen wij naar het zitting-verslag.

Heden worden de diskussien voortgezet.

— Z. M. heeft benoemd tot lid der komm. van adm. over het huis van arrest en just. te Assen den heer *H. A. M. Brumsteede*, lid van den raad te Assen; tot prok. bij het prov. geregtsh. in Noord-brabant en de arr.-regtb. te 's Hertogenbosch *A. F. Scheffers*, thans prok. bij de arr.-regtb. te Eindhoven; bij het wapen der kav., bij het 1. reg. drag., tot ritm. van de 3. kl., naar ouderdom van rang, den 1. luit. *K. v. v. Lely*, van het 3. reg. drag., bij het 2. reg. drag. tot 1. luit., naar ouderdom van rang, den 2. luit. *K. J. D. Wijnhoff*, van het korps; bij het personeel der geneesk. dienst van de landm., tot apoth. van de 3. kl. *A. C. P. Vogelsang*.

---

*— Gister hebben wij afzonderlijk berigt gegeven van de ontvangst der volgende telegrammen:

Batavia, 23 *Aug*. Te Samarang heeft onder de in Nederlandsche dienst staande buitenlanders eene oproerige beweging plaats gehad, die, ten gevolge der daartegen genomen krachtige maatregelen, onderdrukt is.

Op Java heerscht thans weder eene gewenschte rust.

De te Batavia aangekomen schepen waren: Maria Elise, Walvisch, Electra en Amerika alle van Amsterdam. Hebe en Fop Smit, beide van Rotterdam.

De dépêche van de *Bataviasche Handelsvereeniging* luidt:

Batavia, 23 *Augustus*. Op Java is alles volkomen rustig

In Samarang hebben de bij de Nederlandsche armee aangeworven vreemdelingen eene poging tot opstand in het werk gesteld. Die beweging is evenwel op eene krachtige wijze onderdrukt.

Te Banjermassing bestaat behoefte aan versterking der zich daar bevindende krijgsmagt.

Een ander telegram luid als volgt:

Batavia, 23 *Augustus*. Bij den opstand der Zwitsersche troepen te Samarang zijn negen dier manschappen gedood en 35 veroordeeld om opgehangen te worden.

Voorts zijn op Java meer ontwerpen van opstand onder de vreemde troepen ontdekt.

De oorlog op Borneo wordt met goed gevolg voor de Hollanders voortgezet.

De *Staat-Courant* behelst het volgende:

Een regeringstelegram, gedagteekend Batavia 23 Augustus, luidt: »Bevredigende tijdingen van Celebes. Muiterij onder de vreemde Europesche troepen te Samarang is terstond onderdrukt. De krijgsverrigtingen op Borneo worden niet zonder succes voor ons voortgezet. Nieuwe troepen worden gevraagd."

— Naar men verneemt, is door het departement van oorlog bepaald, dat de tirailjeurgeweren, die bij de jager- en tirailjeurkompagnien van de infanterie-regementen thans in gebruik zijn, door getrokken geweren vervangen zullen worden, uithoofde de getrokken geweren zekerder schot opleveren en ook op veel grootere afstanden daarmede kan gevuurd worden.

— De *Amst. Ct.* zegt, dat, behalve de heeren *de Bruijn*, *Stieltjes* en *Dixon*, den 25. met de Nieuw-Holland mede naar Java vertrekken de heeren *N. H. Heukat* en *J. C. van Gendt Jr.*, ingenieurs 2de klasse; jhr. *C. van Panhuys* en *C. J. van Doorn*, aspirant-ingenieurs, en *Elias*, photograaf.

— Uit Berlijn wordt aan de *Kölnische Ztg.* geschreven, dat de Nederlandsche regering reeds moet hebben toegestemd in de betaling van het aandeel, door Nederland te dragen in het derde der som, ter opheffing van den Stade-tol.

— Men meldt ons uit Paramaribo, dd. 8 Sept., dat dien morgen van de reis naar de Marowijne aldaar zijn teruggekomen Z. Exc. de goeverneur, benevens de kommissaris des konings, diens sekretaris en de heeren *T. J. Eijken Sluijters*, *E. J. Slengarde*, *G. Duickinck*, *C. W. J. Voorduin*.

— De kamer van koophandel en fabrieken te 's Hertogenbosch heeft eene nieuwe poging aangewend tot het verkrijgen van de afschaffing der heffing van tolgelden op de openbare rijkswegen. Reeds in Julij 1858 heeft zij een verzoek, daartoe strekkende, aan de hooge regering ingezonden; thans heeft zij zich, met dat doel, tot de Tweede Kamer der Staten-generaal gewend.

*— De jaarlijksche *rijpartij* der studenten hier ter stede heeft heden plaats; de jongelui gaan naar Zeist en Driebergen, en komen heden avond terug, waarschijnlijk in verlichten optogt.

— Men verneemt, dat de vereeniging *Handwerksbloei* te Arnhem voornemens is zich te wenden tot het hoofd der gemeentepolicie, ten einde te bewerken, dat de verpligting der ambachtsgezellen tot het houden van gedragboekjes (livrets) bij policieverordening worde vastgesteld. Het lijdt geen twijfel dat deze maatregel gunstig werken kan op den ijver en het eergevoel der werklieden. *Arnh. Ct.*

— De zaak van de weduwen van of van oude en ontslagen binnenloodsen zelven te Rotterdam is thans geregeld, gelijk geschieden moest door 't loodswezen van het rijk. Een huisje in de boomjes en *f* 170,000 2½ pCt. op 't grootboek zullen te gelde worden gemaakt, en onder belanghebbenden worden verdeeld.

— De majoor *v. d. Schrieck*, bij 't reg. grenadiers en jagers geplaatst, heeft het kommando over het 2. bat. bekomen. — Kapt. *Reiche* is van het 2. reg. bij 't werfdepot te Harderwijk geplaatst.

— Te Rotterdam is, Vrijdag avond, de 1e luit. plaats. adj. *Jager* waarschijnlijk aan de Kruiskade in 't water geraakt; hij schijnt zich daaruit te hebben kunnen redden, maar niet van de plaats zich te hebben kunnen verwijderen. Althans men heeft hem den volgenden morgen zittende aan den waterkant gevonden; er was toen nog eenig leven in den ongelukkige, maar de dood volgde spoedig.

— Aanstaanden Zondag wordt het monument op het graf van *Tollens* te Rijswijk onthuld, waarbij o. a. de Haagsche liedertafels, in vereeniging met andere belangstellenden, met de grenadiersmuziek eene kantate zullen uitvoeren. Het monument stelt voor een kolossaal vrouwenbeeld: de poëzy; in de linkerhand houdt het beeld eene lier en in de opgeheven regterhand een immortellenkrans, welken het schijnt te laten vallen op het graf. Het beeld is vervaardigd uit eene soort van fijnen grijzen zandsteen.

— Te Amsterdam zal, den 17. Okt., in de St. Katharina kerk, een plegtige lijkdienst plaats hebben voor de rust der ziel van generaal *de Pimodan* en van alle andere krijgslieden van den Paus, die voor hem gesneuveld zijn.

— Uit Luxemburg wordt gemeld, dat het in den nacht van 11 op 12 dezer aldaar heeft gesneeuwd en dat des ochtends de daken en boomen nog met sneeuw waren overdekt.

— De barge van Deventer op Almelo is den 13. bij Linderte gezonken.

— Donderdag jl., 's middags 12 ure, is te Petten op strand gekomen het kofschip Remke, gezagvoerder *Scherpbier*, van Libau naar Schiedam bestemd, geladen met gerst en haver. Van de ekwipage, bestaande uit acht personen, zijn zes omgekomen: de kapitein, zijne vrouw en 2 kinderen, zijnde een meisje van 8 en een jongentje van 3 jaar, de stuurman en een matroos, terwijl 2 matrozen, van 's middags 12 tot 's avonds 8 ure in het want zich vasthoudende, alstoen met de reddingsboot, geassisteerd door een loodsboot, behouden aan strand zijn gebragt. Hartverscheurend was het, van het strand deze schipbreukelingen in levensgevaar te zien, zonder, door de hooggaande zeeën, eenige redding te kunnen aanbrengen. De gezagvoerder, zijn jongste kind aan zich vastgebonden hebbende, zag het van koude bezwijken, terwijl zijne vrouw en dochtertje, mede van koude en ongemakken bezweken, levenloos op het dek lagen. De echtgenoot en vader sprong op dit voor hem zoo ontzettend gezigt in zee en vond alzoo in de golven den dood. Drie lijken zijn inmiddels aangespoeld, terwijl er nog drie vermist worden. Van het schip is niets meer te zien; het is geheel uit elkander en weggeslagen.

— Bij den logementhouder *Bronkhorst* te Arnhem ontstond Zondagmorgen brand, waardoor stal en nevenstaande woning werden vernield. Zes spuiten hebben de vlammen gestuit. De brand, meent men, dat ontstaan is, door den bliksem, die tegen 11 uur werd opgemerkt.

— Te Herwen en Aerdt is den 13. eene woning met 13 stuks vee verbrand.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 15 *Oct.* 3,71. El. + AP. 10 66. Gew. 41 d.

Rijnhoogte te Keulen 14. Okt. 18 voet of 17 voet Rijnl.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van de Tweede Kamer van gister deelde de Voorz. mede, dat de afdeelingen tot rapporteurs hadden benoemd voor de wetsontwerpen: *a.* tot vaststelling van Hoofdstuk XII der Staatsbegrooting en de wet op de middelen voor 1861, de heeren *Wichers*, *van Goltstein*, *Thorbecke*, *van Bosse* en *Meeusen*; *b.* tot nadere vaststelling van het batig slot voor 1858 de heeren *v. Lijnden*, *v. Heukelom*, *v. Hoevell*; *v. Bosse* en *v. Twist*; *c.* tot afschaffing der slavernij in West-Indie de heeren *v. Voorthuysen*, *Heemskerk Bz.*, *Olivier*, *Betz* en *Gevers Deynoot*.

Aan de orde is: 1. de beraadslaging over de konklusien van de rapporten op de geloofsbrieven van de heeren *Dirks* en *Wybenga*.

De eerste strekt om de heer *Dirks niet* als lid der Kamer toe te laten en van dit besluit aan den minister van binnenlandsche zaken kennis te geven.

Omtrent den heer *Wybenga* was voorgesteld dien heer *wel* als lid der Kamer toe te laten.

Nadat, tengevolge van eene opmerking van den heer *Lyclama*, dat alleen onder den boerenstand en op het platte land, in Friesland de naam van de vaders der inwoners achter den eigen naam wordt geplaatst, eene gansch onbeduidende diskussie tusschen den heer *Meeusen* (lid der kommissie) en de heer *Idserda* had plaats gehad, werden de beide konklusien achtereenvolgens zonder hoofdelijke stemming *goedgekeurd*.

Daarna was aan de orde de beraadslaging over de konklusie van het rapport der kommissie, in wier handen waren gesteld de stukken omtrent de *Regeling van de suikerkultuur en het kontrakt Pangka*.

De konklussie strekt om te verklaren:

1. De Kamer, na kennis genomen te hebben van de algemeene grondslagen, naar welke de goevernements-suikerkultuur, alsmede de fabrikatie van suiker op Java wordt in stand gehouden, handhaaft haar besluit van 11 Mei jl., waarbij zij heeft verklaard van oordeel te zijn: dat er behoefte bestaat om de regels voor de uitgifte van kultuurkontrakten in Nederlandsch Indie te stellen door de wet.

2. De Kamer verklaart, dat in de bij missive van 20 Julij jl. door den Minister van Kolonien overgelegde stukken geene gronden gevonden worden, die de overeenkomst van 14 Mei 1860 konden aanraden, en dat mitsdien de belangen van den Staat door het sluiten daarvan zijn uit het oog verloren.

De Kamer besloot vooraf den Minister van Kolonien het woord over de geheele konklusie te doen voeren en daarna te beslissen of daarover gezamenlijk, dan wel over ieder der beide punten afzonderlijk zou worden beraadslaagd.

De *Minister van Kolonien* heeft de beide voorstellen der komm. afzonderlijk behandeld. De denkbeelden der minderheid waren niet in het verslag opgenomen. Spr. komt op het woord *handhaaft* uit de konklusie terug, en zegt, dat de bezwaren tegen de regeling der suikerkontrakten op Java bij de beraadslagingen van 't koloniaal batig slot geopperd, door de gemaakte regeling zijn uit den weg geruimd. Eene regeling bij de wet had de minister niet noodig geacht en hij doet dat nog niet; de kamer had het kol. batig slot bijna met eenparigheid van stemmen, na de verklaring des ministers omtrent die niet-noodzakelijkheid in Dec. goedgekeurd; hij ging toen tot de regeling bij besluit over, en in Mei werd de bekende motie van den heer *Wintgens* aangenomen. Spr. keurde die motie af, maar de voorsteller verklaarde persoonlijk, dat ze geen vijandige strekking had. Men wilde alleen de uitgifte der kontrakten bij de wet geregeld zien; de min. begrijpt niet, dat men daarop nog aandringt, nu de regeling bij de kamer bekend is. Eene wettelijke regeling, de min. heeft het herhaaldelijk gezegd, zou veel tijd vereischen, en lang te wachten, gedoogde dat het belang der zaak? In 1852 was de minister ook voor eene wettelijke regeling geneigd, en in 1856 tot uitbesteding der kontrakten. Maar er is in dit opzigt eene overgangsperiode noodig in 't belang van den staat en van de ondernemers. Toezeggingen moet men vervullen, en de min. wijst op de openbare uitbestedingen op Java die reeds mislukten, om te doen zien, dat men zich ook over de uitbesteding van suikerkontrakten geen te schoon denkbeeld zal vormen. Men moet daarom trapsgewijze voorwaarts gaan. De staat verkrijgt thans door de nieuwe regeling groote voordeelen; hij berekent, dat de ontvangst van 6 op 12 millioen zal rijzen. De kamer neme het initiatief voor eene wettelijke regeling; daartoe zal hij alle wettelijke stukken ter griffie nederleggen.

Wat de zaak van 't Pangkakontrakt betre[ft,] herinnert de min. dat er soms in 't bestuur d[er] kolonien handelingen voorkomen, die de om[]standigheden medebrengen, en die als gunst wo[r]den voorkomen, maar waartoe toch elk bewindvo[er]der zou besluiten, gelijk ook door den vori[gen] goeverneur-generaal is geschied. Op de beslis[sing] van den minister heeft een gevoel van billijkheid e[n] meewarigheid invloed uitgeoefend voor mannen die den lande vroeger veel diensten hadden betoon[d.] De uitslag van het proces was buitendien niet [zo] zeker; de schaderekening zou nog veel moeiten hebb[en] kunnen opleveren, en de eindregeling hebben kunn[en] verhinderen. Intusschen verloor het land jaarlij[ks] eene opbrengst van 80 à 90,000 gulden; daarb[ij] was door den min. *Mijer* aan de heeren *Gallo[is]* het kontrakt reeds voor lang toegezegd, en is h[et] van het hoogste gewigt, dat de reg. de kontraktan[ten] kent, en dat de kontrakten niet in verkeerde hande[n] overgaan. De reg. kon het proces eindigen, den hee[r] *Gallois* bevredigen en de schatkist door eene betre[k]kelijk kleine opoffering de jaarlijksche opbreng[st] van *f* 80 à 90,000 verzekeren, en zij deed d[it] door de thans afgekeurde transaktie en overeen[]komst. De minister meent daarmede in het bela[ng] van den staat te hebben gehandeld, de termij[n] van 20 jaar was overeenkomstig de regelen. [De] min. had alle aanmerkingen kunnen voorkomen door de zaken bedaard haar gang te laten; ma[ar] dan ook had de staat schade geleden in zijn inkomsten.

De minister is tot dusverre door de kamer ge[]steund; hij hoopt, dat dit weder zal plaats hebben en dat de kamer voor hem zal antwoorden op d[e] beschuldigingen buiten de kamer tegen hem inge[]bragt. Ontbreekt hem die ondersteuning dan [zal] hij aftreden, maar zijne overtuiging zal hij ni[et] prijs geven.

De heer *Duymaar v. Twist* zegt dat de kom[m.] niet, gelijk de min. gemeend had, nadere inlich[]tingen had gevraagd; zij behoefde die evenmin a[ls] de kamer. De min. dwaalde in zijne meening, d[at] men uit vroegere vota moest opmaken dat me[n] de rigting der kolon. politiek goedkeurde. Sp[r.] gevoelde behoefte aan eene wet. Men had slecht[s] algemeene regelen daar te stellen. De door d[e] nieuwe regeling vastgestelde verandering in de doo[r] nieuwe kontraktanten te leveren hoeveelheid suike[r] zou niet aan de verwachting des min. beantwoorden. Omtrent vrije industrie mogt men zich niet onzijdi[g] of vijandig betoonen. De vrije kultuur moest worde[n] aangemoedigd en de vrije arbeid ontwikkeld. Doo[r] de nieuwe regeling werden ook de belangen de[r] bevolking niet bevorderd.

De *Min. v. Kolonien* beantwoort slechts enkele punten, zich voorbehoudende er later uitvoeriger op terug te komen.

De heer *v. Nispen v. Sevenaer* zegt dat de hoofd[]vraag voor de komm. was geweest of er behoefte aan regeling bij de wet bestond met het oog op de belangen der bevolking? Uit dit oogpunt had hij zich met het voorstel der komm. vereenigd.

De heer *v. Hoëvell* vereenigt zich met het door den heer *Duymaer v. Twist* aangevoerde. Als de min. in het voorstel der komm. onregt zag, dan was dit omdat de min. zich het vroeger voorgevallene, waarbij ook de vrees geuit was dat de belangen der schatkist aan die der bevolking zouden worden opgeofferd, niet goed meer herinnerde.

De *Min. v. Kol.* zegt dat, na de rede van den heer *Duymaer v. Twist* aanneming van het eerste deel der konklusie gelijk zou staan met aanneming van al wat in de Kamer omtrent den vrijen arbeid op Java gezegd was.

De heer *van Voorthuysen* merkt op, dat het hier een groot beginsel, de ontwikkeling der vrije kultures, geldt. Bij deze gelegenheid heeft men zich beroepen op het gezag van hoogleeraren en andere autoriteiten. Dit noopt hem ook om het gezag van andere hoogleeraren en staathuishoudkundigen te doen kennen. Hij beroept zich op de meening van verschillende hoogleeraren, die voor het vrije kultuurstelsel gestemd zijn, en in dien geest hebben geschreven. Hij wijst daarbij op de woorden van een hooggeleerden man, die zich door zijne praktische beschouwingen onderscheidt, zoodat de president-minister zich met genoegen bij eene vorige gelegenheid, bij de behandeling der spoorwegwet, heeft beroepen op het *Handboek van praktische staathuishoudkunde*, op den hoogleeraar *Vissering*, die in dat handboek betoogt dat de Indische maatschappij tot haar natuurlijk leven moet worden opgeleid, en die er tevens de aandacht op vestigt, dat de vrije arbeid al meer en meer gunstig werkt. Hoezeer Spr. in Mei jl. tegen het voorstel van den heer *Wintgens* gestemd heeft, omdat hij toen nog niet behoorlijk was ingelicht, schroomt hij thans niet voor de konklusie van het rapport der kommisie te stemmen. Al hetgeen hij sedert dien tijd toch heeft vernomen, heeft hem in zijne meening versterkt dat er eene poging moest worden aangewend om tot het goede stelsel te geraken. Hij schroomt niet ten deze de Engelsche staatkunde tot de onze te maken. Reeds in 1850 heeft lord *John Russell* te kennen gegeven, dat men de kolonien zooveel magt geven moet als noodig mogt zijn om hare eigen zaken te regelen, waarvan die minister toenemende welvaart verwachtte, terwijl hij zich steeds zou verheugen b[ij]

de gedachte, tot heil der wereld daartoe te hebben medegewerkt.

Nadat nog de heer *v. Nispen* zijn gevoelen toegelicht, is het woord aan den heer *Mijer*, die heden zijne rede zal houden.

Nog een woord over de Scherpschutterij in Nederland.

Hoezeer mij door enkele bekenden, op wier gevoelen ik prijs stel, goedkeuring is geworden, ten aanzien van het door mij geopperd denkbeeld van op te rigten scherpschutters-vereenigingen in Nederland, zoo is mij echter, tot nu toe, van het in het leven treden der zaak nog niets gebleken.

Onderscheidene dagbladen hebben op verpligtende wijze melding er van gemaakt, en ik betuig hun bij deze daarvoor mijnen opregten dank; andere daarentegen hebben het niet eens der moeite waard geacht, in hunne kolommen eenige regels aan het onderwerp te wijden. Of de hooge regering al dan niet gunstig omtrent de zaak denkt, is mij geheel onbekend. Te midden van dat flaauw onthaal was het mij intusschen aangenaam, uit de *Haarlemsche Courant* van den 19. Sept. te zien, dat men onlangs te Frankfort de zaak heeft besproken, juist in den geest door mij bedoeld, en zij dus zoo wel dáár als elders meer belangstelling schijnt opgewekt te hebben dan bij ons.

Ik was derhalve voornemens, verdere pogingen te laten rusten, indien niet een hooggeacht man (mij vroeger geheel onbekend) mij had aangespoord, nog eene poging tot aanbeveling in het werk te stellen, en mij had in overweging gegeven, daarbij tevens een overzigt te voegen van hetgeen dienaangaande in Engeland heeft plaats gehad. Gaarne geef ik dan aan die roepstem gehoor, te meer daar eensdeels het voorgevallene in Engeland zich in eenige weinige regels kan laten te zamen vatten, en ten anderen, omdat hetgeen ik voor Nederland bedoelde, hier en daar met eenige misvatting schijnt opgenomen te zijn.

In den loop van 1859 en met het oog op de onzekere verhouding tot Frankrijk, vormden zich eenige vereenigingen te Londen en elders van liefhebbers van de buks, met het doel zich in het schieten naar de schijf, en verder in het praktische gedeelte van de krijgskunde te oefenen, 't welk met de tirailleur-dienst in verband staat. De zaak vond goedkeuring, maakte opgang; onmiddellijk nam de Engelsche aristokratie, die zich altijd op eene edele, verstandige en onbekrompene wijze vooraan plaatst, in alles wat met de grootheid en de verdediging van het Vaderland in verband staat, de zaak in de hand, bragt gelden bijeen, en wat meer is, trad persoonlijk in de gelederen; het schoone geslacht wierp eenen blik van welgevallen op den ijver der jongelingschap, en de zaak, die weinige maanden te voren nog maar gelijk was aan een tenger spruitje, zag zich weldra ontwikkeld tot een krachtigen boom, met wijd uitgespreide takken, van wien men, in geval van gevaar van buiten, de heerlijkste vruchten schijnt te mogen verwachten.

Het is waar, Engeland heeft in dit opzigt oneindig veel voor boven andere landen. In dat land zijn de groote fortuinen en grondbezittingen in handen van mannen, die van jongs af aan voor bal- en krikket-spel, voor vossenjagt, wedrennen en schietgeweer, en verder voor ligchaamsoefeningen van allerlei aard eenen overgeërfden hartstogt koesteren, en die derhalve met ijver de gelegenheid der scherpschutters-beweging aangegrepen, om van oefening in het schieten en van ligchamelijke vlugheid te doen blijken.

Hoezeer dat alles nu niet in diezelfde mate van Nederland kan gezegd worden, zoo doet zich evenwel de vraag voor: of hoegenaamd niets in dien geest bij ons zoude daar te stellen zijn? Zoude het bekostigen eener buks een te buitengewone som, zoude in groote steden een 40 of 50-tal mannen en jongelingen een te fabelachtig getal zijn, om niet te mogen aannemen, dat die ook bij ons zouden te vinden zijn, ten einde zoodoende aan de zaak een begin van uitvoering te geven? Is zij eenmaal aan den gang, dan zal het gegeven voorbeeld spoedig navolging vinden en meer anderen uitlokken, er deel aan te nemen.

Hieronder moet echter volstrekt niet verstaan worden, dat alleen aanzienlijken of vermogenden tot de scherpschutters-vereenigingen zouden toegang hebben. Neen! Noch rang, noch stand en vermogen, maar moed, gehalte van den man *spirit* en *pluck*, zoo als de Engelschen het noemen, zijn de vereischten voor een goed scherpschutter. Ik bedoel alleen dat vooreerst enkel zij in aanmerking kunnen komen, die de middelen bezitten zelf hun buks en verdere uitrusting te bekostigen. Is de zaak eenmaal geregeld, dan zullen ook onze werkmannen, als eereleden toetredende, wel fondsen bijeenbrengen tot het aankoopen van wapenen, en die vervolgens aan wakkere mannen en beproefde oud-gedienden uitgereikt kunnen worden. Uit enkele gezegden heb ik verder ontwaard, dat men veronderstelde, dat zij, die zich nu vereenigen zouden, met het doel zich in de behandeling van de buks en in de velddienst te oefenen, reeds als zoo zouden beschouwd worden als de kern uitmakende van een scherpschutterskorps voor het uur van gevaar. Dit is geenzins het geval; een ieder moet vrij blijven, zich, bij veranderde omstandigheden, tot zoodanige dienst te verbinden, al dan niet. De bedoeling is alleen, om door het daarstellen van schiet-vereenigingen datgene voor te bereiden, waaruit later voor de verdediging van het vaderland, bij onverhoopte omstandigheden, de vruchten moeten geplukt worden. Eenheid van kaliber en model, behandeling van, en bekendheid met dat wapen moeten den grondslag uitmaken, en te wenschen ware het, dat allen, die de noodige middelen er toe bezitten, beginnen mogten met dergelijke buks, (eenmaal als model aangenomen) hetzij tot eigen oefening, hetzij tot latere aanbiedingen aan het vaderland, aan te schaffen. Wacht men hiermede tot dat de nood aan den man komt, dan worden duizenden wapens allerwege verlangd, dan moet men zich met minder soort behelpen; verwarring en teleurstelling, zoo niet erger, zullen de onvermijdelijke gevolgen zijn.

Zonder dienaangaande iets te willen praejudicieeren, vermeen ik hier nog te moeten bijvoegen, dat ik vernomen heb, dat de Enfield rifle algemeen als scherpschutterswapen in Engeland is aangenomen, en aldaar tegen zeer matigen prijs te verkrijgen is.

Nu nog een woord aan den sekretaris van de Ned. scherpschutterij te Delft.

Die heer heeft zich in eenen brief aan de *Utrechtsche Courant*, geplaatst in het nummer van den 15. Sept., verwonderd betoond, dat ik bij het reeds bestaan van dat genootschap, waaraan men zich desverkiezende kan aansluiten, thans pogingen in het werk stel, naast dat reeds te Delft bestaande, nog iets anders, iets nieuws op te rigten.

Ik begin met ronduit te verklaren, dat mij het bestaan van een scherpschutterskorps met honderden van geaffilieerden door het geheele land, ten eenenmale onbekend was. Doch al had ik het geweten, en voorts het feit gaaf aannemende (waaraan ik niet in het minste twijfel, hoezeer het stuk ongeteekend is), dan toch zal de Hr. sekretaris voormeld mij zijnerzijds wel willen toegeven, dat dáár, waar het geldt iets daar te stellen, wat op gelijken voet door het geheele land bestaan en gegrond zijn moet op het volstrekt noodzakelijk beginsel van eene algemeen aangenomen buks, zoo wel wat kaliber als wat konstruktie aangaat, om niet te gewagen van andere gewigtige punten op kleeding en velddienst betrekkelijk, het dan toch wel oorbaar is, dat afgevaardigden uit andere schietgenootschappen bij elkander komen, om zich omtrent die punten ook met den minister van oorlog te verstaan; en dat, wel verre er van af, het voldoende zoude zijn, dat onderscheidene schietgezelschappen, met buksen van verschillend maaksel en kaliber, nu en dan, op afstanden van één à tweehonderd passen, naar de schijf schieten, zonder zich verder om terreinkennis of tirailleurdienst te bekommeren, het dringend noodzakelijk is, die belangrijke punten gezamentlijk te bespreken en vast te stellen.

Ik heb het reeds verklaard en herhaal het nogmaals: Ik heb volstrekt geene bedoeling mij in deze zaak op den voorgrond te stellen; het is mij volkomen onverschillig op welke wijze of door wien zij worde geregeld. Is de Nationale scherpschutterij van Delft met honderden van geaffilieerden door het geheele land gevestigd? wel nu, dan is de zaak reeds ten deele in orde, en bevindt zich op goed terrein. Het hoofd-bestuur belegge andermaal in den loop van dit jaar, even als in 1856 eene algemeene vergadering van afgevaardigden harer zuster-vereenigingen. De stad Delft is zeer goed daartoe gelegen; de konstruktie-winkel aldaar gevestigd; zij ligt aan de spoorweg-lijn in de nabijheid der residentie; niets staat er in den weg, dat de Ned. scherpschutterij de zaak in handen neme. Doch men houde daarbij wel in het oog, dat *zonder algemeen vastgesteld wapen*, *zonder verband met velddienst en terrein kennis*, *op militaire gronden gevestigd*, de zaak thans niet op de hoogte is, waarop zij moet staan, wil zij aanspraak maken om in tijden van gevaar, zonder langdurige voorbereiding, tot verdediging van het vaderland te kunnen optreden.

Mij verder refererende aan mijn stuk van 22 Aug., heb ik de eer dit onderwerp nogmaals aan de Ned. scherpschutterij van Delft, en verder aan allen die er belang in stellen, aan te bevelen.

's Gravenhage, 9 Okt. 1860. Jhr. Mock.

TURIJN, 11 Oktober.

's Konings manifest aan de bevolkingen van Zuid-Italië luidt als volgt:

»In dit voor de nationale geschiedenis en de lotsbestemmingen van Italië zoo plegtig oogenblik, wend ik mij tot u, volken van Zuid-Italie, die, na, in mijn naam, uw toestand veranderd te hebben, mij uwe deputatien zendt, bestaande uit mannen van allen rang en stand, om mij het herstel der orde, der vrijheid onder u en uwe vereeniging aan mijn koningrijk te verzoeken.

Ik zal u het denkbeeld doen kennen dat mij leidt, de pligten mij door mijn geweten op te leggen, zoo de Voorzienigheid mij op den troon van Italie plaatst.

Ik ben, na groote tegenspoeden, op den troon gekomen. Mijn vader heeft mij een schoon voorbeeld gegeven, door afstand van de kroon te doen om zijne eigene waardigheid en de vrijheid zijner volken te redden. *Karel Albert* viel met de wapenen in de hand en stierf in ballingschap. Zijn dood heeft hoe langer hoe meer de toekomst van mijn geslacht aan die van het Italiaansche volk verbonden.

Ik heb dat voorbeeld gevolgd en de gedachtenis mijns vaders was steeds mijne poolster.

Tusschen de kroon en het gegeven woord was de keus voor mij niet twijfelachtig.

Ik heb de vrijheid gevestigd in een tijd haar weinig gunstig, en deed dat opdat zij diep wortel zou schieten in der volkeren zeden: ik heb niet gearzeld het te doen, omdat het eene der volken aangename zaak was. Ondanks de Piemont gegeven vrijheid was toch het erfdeel, waarop mijn doorluchte vader allen Italianen het uitzigt had gegeven, naauwgezet geëerbiedigd.

Door de vrijheid van vertegenwoordiging van onderwijs, handel en nijverheid heb ik getracht de welvaart mijns volks te bevorderen.

Ik wil dat men de R. Katholieke godsdienst eerbiedige, ieder gewetensvrijheid latende, en dat de burgerlijke overheid openlijk die halstarrige en uittartende partij weerstand biede, die zich voordoet als de eenige vriendin en beschermster der troonen, maar die in naam van God den Koningen wil bevelen en den slagboom harer hartstogtelijke onverdraagzaamheid tusschen vorst en volk stellen.

Deze wijze van regeren moest noodwendig voor het overig Italië eene noodlottige uitwerking hebben. De eendragt tusschen vorst en volk in de zaak der nationale onafhankelijkheid, de burgerlijke en politieke vrijheid, de vrijheid der tribune en van de pers, het leger dat de militaire tradition van Italie onder de driekleurige vaan heeft doen herleven, zullen Piemont tot den vaandrig en den arm van Italië maken. De kracht mijner regering is niet het gevolg eener duistere politiek, maar van den invloed der ideen en der openbare meening.

Zoo heb ik in het onder mijn scepter vereenigd deel van het Italiaansche volk het denkbeeld eener nationale hegemonie kunnen levendig houden, waaruit eene gelijke vereeniging tot eene natie voor de verdeelde provincien moest voortvloeijen.

Italie heeft, toen het gezien heeft hoe ik mijne soldaten naar de Krimvelden zond, getoond mij te begrijpen. Ik heb toen voor Italië het regt willen erlangen deel te nemen aan de handelingen het belang van Europa betreffende.

Op het kongres van Parijs hebben mijne afgevaardigden voor het eerst uwe smartkreeten Europa ter oore kunnen brengen en daar werd aangetoond dat Oostenrijk's overwigt in Italië schadelijk was voor het Europeesch evenwigt en welke gevaren het de onafhankelijkheid en de vrijheid van Piemont bereidde zoo het overig Italië niet van den vreemden invloed wierd bevrijd.

Mijn grootmoedige bondgenoot, keizer *Napoleon III*, begreep dat de zaak van Italie der groote natie welke hij bestuurt waardig is, en de nieuwe lotsbestemmingen van ons vaderland werden door een regtvaardigen oorlog ingewijd. De Italiaansche soldaten streden dapper naast de onverwinbare legioenen Frankrijks. De door alle Italiaansche provincien en familien onder de banier van het kruis van Savoye gezonden vrijwilligers toonden dat geheel Italie mij met het regt had bekleed, in zijn naam te spreken en te strijden.

Redenen van staatkundigen aard hebben aan den oorlog een einde gemaakt, niet evenwel aan zijne gevolgen, die verklaard worden uit de onverbiddelijke logica der gebeurtenissen en der volken.

Hadde ik die eerzucht gehad, welke men mijn geslacht toedicht, en die bestaat in niets te doen dan wat de tijd oplevert, dan hadde ik mij vergenoegd met Lombardije; ik heb echter het kostbaar bloed mijner soldaten niet voor mij zelven maar voor Italie doen storten.

Ik had de Italianen te wapen geroepen; eenige Italiaansche provincien hadden hun bestuur veranderd om mede te werken tot den onafhankelijkheidskrijg, dien hunne vorsten niet wilden. Sedert den vrede van Villafranca hebben die provincien mijne bescherming verzocht tegen de restauratie hunner vroegere regeringen. Zoo de gebeurtenissen, die in Midden-Italie hebben plaats gevonden, het gevolg waren van den oorlog, waartoe wij de volken hadden uitgenoodigd, zoo het stelsel van vreemde interventie voor altijd in Italie moest worden opgegeven, moest ik dien volken het regt toekennen vrijelijk en wettiglijk hunne wenschen te doen kennen, en dat regt verdedigen.

Ik heb mijn bestuur van hen teruggetrokken zij hebben zich zelven een geregeld bestuur gegeven; ik heb mijne troepen teruggetrokken; zij hebben eene geregelde krijgsmagt georganiseerd, en, door eendragt en alle burgerdeugden beschermd, zijn zij tot zoodanige mate van kracht en roem gekomen, dat zij niet meer overwonnen zouden kunnen worden, dan door de wapenen van den vreemde.

Dank zij het gezond verstand der volken van Midden-Italie, werd het monarchaal idee op hechte wijze gevestigd, en heeft de monarchie zedelijk de vreedzame volksbeweging gematigd. Aldus is Italie gerezen in de achting der beschaafde natien en

heeft het Europa getoond, dat de Italianen in staat zijn om zich zelven te besturen.

Toen ik de aanhechting aannam wist ik tegen welke Europeesche moeijelijkheid ik zou stuiten; ik kon echter niet te kort schieten aan het den Italianen in de oorlogsverklaring gegeven woord. Dat zij die in Europa mij van onvoorzigtigheid beschuldigen mij met bezadigden geest beoordeelen. Wat ware Italie geworden, wat zou het worden, den dag waarop de monarchie onvermogend zou zijn om aan de behoefte aan nationale wedergeboorte te voldoen?

Voor de aanhechtingen heeft de nationale beweging, zoo al in wezen niet veranderd, toch nieuwe vormen aangenomen; terwijl ik van het regt des volks die edele en schoone provincien aanvaardde, moest ik ruiterlijk de toepassing van dat beginsel erkennen, en was het mij niet geoorloofd het af te meten naar mijne bijzondere genegenheid en belangen. Krachtens dat beginsel heb ik voor het welzijn van Italie het offer gebragt dat mijn hart het meest kostte, door nl. twee edele provincien van het rijk mijner voorvaderen prijs te geven.

Steeds heb ik de Italiaansche vorsten, die mijne vijanden hebben willen zijn, opregt gemeenden raad gegeven, vast besloten, om zoo dit vruchteloos was, het gevaar te gemoet te treden, waarin hunne verblinding de troonen bragt, en den wil van Italie aan te nemen.

Te vergeefs had ik voor den oorlog den groothertog van Toskane een bondgenootschap aangeboden. Den Paus, in wien ik het hoofd der godsdienst mijner vaderen en mijner volken vereer, heb ik na den vrede aangeboden, voor hem het vikariaat voor Umbrie en de Marken te aanvaarden.

Duidelijk was het dat die provincien, slechts door vreemde huurlingen in bedwang gehouden, vroeg of laat tot de revolutie zouden gekomen zijn, zoo zij niet de door mij voorgestelde waarborg voor een burgerlijk bestuur erlangden.

Ik zal de door de mogendheden sedert jaren aan koning *Ferdinand* van Napels gegeven raadgevingen niet in herinnering brengen. Het oordeel op het kongres van Parijs over zijn bestuur uitgesproken bereidde natuurlijk de volken voor om het te veranderen, zoo de klagten der openbare werking en de stappen der diplomatie tot niets leidden.

Ik heb zijn jeugdigen opvolger mijn bondgenootschap voor den onafhankelijkheidsoorlog doen aanbieden, en toen weder heb ik de gemoederen door anti-Italiaansche hartstogten verblind gevonden.

Het was geheel natuurlijk dat de gebeurtenissen in noord- en midden-Italie ook in zuid-Italie de gemoederen min of meer in beweging bragten.

In Sicilie is dit geëindigd met een openlijken opstand. Men streed daar voor de vrijheid, toen een dapper krijgsman, aan Italie en mij gehecht, generaal *Garibaldi*, ter hulp snelde. Zij waren Italianen: ik kon, ik mogt hen niet weerhouden.

De val der Napelsche regering heeft bevestigd wat ik in mijn hart reeds wist: hoezeer den koningen de liefde, den regeringen de achting der volken noodig is.

In de Beide Sicilien is het nieuw bewind in mijn naam ingesteld. Eenige handelingen hebben echter aanleiding gegeven tot de vrees, dat die politiek, door mijn naam vertegenwoordigd, niet goed werd weêr gegeven; geheel Italie heeft gevreesd, dat in de schaduw eener roemrijke populariteit, eener aloude braafheid, eene faktie ontstond, die bereid was de aanstaande nationale zege aan de hersenschimmen van haar eerzuchtig fanatisme ten offer te brengen.

Alle Italianen hebben zich tot mij gewend opdat ik dit gevaar afweerde; het was mijn pligt dat te doen, omdat het in den tegenwoordigen stand van zaken geene gematigdheid, geene wijsheid, maar zwakheid en onvoorzigtigheid ware geweest, niet met krachtige hand de leiding der nationale beweging te aanvaarden, waarvoor ik voor Europa verantwoordelijk ben.

Ik heb mijne soldaten de Marken en Umbrie doen binnenrukken en het zamenraapsel van lieden van alle landen en volken aldaar, die een nieuwen en vreemden vorm van vreemde interventie, en dat wel van de ergste soort, daarstelden, doen verstrooijen.

Ik heb het Italie der Italianen geproklameerd, en zal nooit dulden dat Italie het broednest worde der kosmopolitische sekten, die er bijeenkomen om er plannen van reaktie of demagogie te smeden.

Volken van Zuid Italië! Mijne troepen komen onder u om de orde te bevestigen; ik kom u niet mijn wil opdringen, maar wel den uwen doen eerbiedigen.

Gij zult dien vrijelijk kunnen doen blijken; de Voorzienigheid, die de regtvaardige zaken beschermt, zal u uwe stem ingeven.

Hoe ernstig ook de gebeurtenissen zijn, wacht ik rustig het oordeel van het beschaafd Europa en van de geschiedenis af, daar ik het bewustzijn heb mijn pligt te doen als koning en als Italiaan.

Mijne staatkunde zal welligt niet onnuttig zijn om in Europa den vooruitgang der volken met het voortbestaan der monarchien in overeenstemming te brengen.

Ik weet dat ik in Italie een eind aan den tijd der omwentelingen maak."

De president der muncipale kommissie van Viterbo heeft op de kennisgeving, dat eene kolonne Franschen te Viterbo zou komen, aan generaal *de Goyon* geantwoord:

»De muncipale kommissie is zeer onaangenaam verrast door uwe mededeeling. Op de verzekering van uwen keizer dat in Italie geene interventie zal plaats hebben, hebben wij ons voor de regering van *Victor Emmanuel II* verklaard, den vriend en bondgenoot van Frankrijk. Z. M. heeft ons een kommissaris gezonden om ons te besturen en wij hebben de volmaaktste orde bewaard. Nooit zijn personen en eigendommen bij ons zoo geëerbiedigd als sedert de invoering van 's konings regering . . . ."

Men zegt, dat, met het oog op de houding der mogendheden, die de blokkade van Gaeta niet erkennen, en op de tegenwoordigheid van vele vreemde schepen in de haven, de admiraal *Persano* die Gaeta moest bombarderen, tegenbevel ontvangen heeft.

Uit Riva di Trento schrijft men van den 10 Okt. dat dien dag eene Piemonteesche kanoneerboot van Limone naar Desenzano stoomende, in de lucht is gevlogen. Er bevonden zich 70 personen aan boord, waarbij vele passagiers, van deze zijn 8 personen gered; van de bemanning de kommandant en 3 soldaten.

Uit Chambéry schrijft men, dat het er reeds overvloedig gesneeuwd heeft, ook heeft het er gevroren, terwijl de wijnoogst eerst over acht dagen moet beginnen.

Uit dezelfde plaats meldt men, dat een scherpregter en zijn knecht, die er voortaan moeten verblijf houden, geen woning hebben kunnen vinden, daar niemand hun eene wilde verhuren.

Een Fransch stafofficier zal zich binnen kort naar het eiland Sardinie begeven, tot het verrigten van topografische werkzaamheden.

WEENEN, 13 Oktober.

Dagelijks trekken hier transporten pauselijke vrijwilligers door, die, door de Piemontezen gevangen genomen, naar hunne haardsteden worden terug gezonden. Deze zijn te Laybach tot ernstige buitensporigheden overgegaan.

Dr. *Hochstetter*, die met de Novara de reis om de wereld heeft volbragt, is benoemd tot professor in de mineralogie aan het polytechnisch instituut alhier.

Naar men verneemt, zijn reeds 300 personen in de Boheemsche vestingen geinterneerd.

De keizer zal den 22. en, de keizer van Rusland den 20. te Warschau aankomen. Den 30. zal Z. M. waarschijnlijk hier terug komen.

Naar men zegt, hebben de Perzen, nabij Merw, eene groote overwinning op de Turkomanen behaald.

BERLIJN, 14 Oktober.

In een dezer dagen gehouden ministerraad moet zijn besloten, dat het wets-ontwerp tot regeling der kreitsen in den aanvang der aanstaande zittingen van den landdag ter tafel te brengen, doch van dat op de leger-organisatie voor alsnog af te zien. Aan het wets-ontwerp op het onderwijs wordt ijverig gewerkt, doch het is nog niet zeker, of dit in het eerstvolgende zittingjaar ter tafel zal komen. Over het wets-ontwerp nopens den burgelijken echt wordt levendig onderhandeld, en men gelooft, dat tot het voorstellen van het gedwongen burgerlijk huwelijk zal worden besloten.

Heeft onze regering al geen protest naar Turijn gezonden, en schijnt zij al niet voornemens dat te doen, zoo sluit dit toch geenszins uit, dat zij te Turijn niet met kracht tegen de jongste stappen van Sardinie kan zijn opgekomen. Dit schijnt dan ook werkelijk geschied te zijn, en zelfs in die mate, dat men te Turijn nog eene nota wachtende is.

De reis van graaf *v. Schleinitz* naar de bijeenkomst te Warschau wordt meer waarschijnlijk.

Den 15 dezer wordt alhier herdacht het 50jarig bestaan van de Berlijner hoogeschool. Gedurende deze halve eeuw zijn alhier 4000 studenten tot den doktoralen graad bevorderd. Van de meeste duitsche hoogescholen worden leeraars en studenten alhier verwacht.

De *Hamb. Nachr.* en de *Köln. Ztg.* deelen het belangrijk berigt mede, dat de zaak van den Stadetol geschikt is. De door koning *George V* te Hanover bijeengeroepen kommissie heeft zich voor de aanneming van Engelands voorstel tot aflossing verklaard. Volgens dit voorstel, wordt de Stade-tol, welks jaarlijksche opbrengst op 30,000 p. st. is geschat, door betaling van 15½ maal dat bedrag afgelost. Van de aflossingsom, 460,000 p. st., betaalt Engeland een derde en Hamburg een derde, terwijl het andere derde onder de overige belanghebbende Staten wordt verdeeld, naar een daartoe door de Hanoversche regering te ontwerpen plan. Men verneemt, dat de senaat van Hamburg zich reeds bereid heeft verklaard een derde voor rekening van deze vrije stad te nemen. De tol wordt afgeschaft zoodra het Hanover zal gelukt zijn 6/7 van het laatste derde van de andere Staten te erlangen. Het is te verwachten, dat Engeland met deze voorwaarden van Hanover zal genoegen nemen.

LONDEN, 14 Oktober.

Graaf *Cavour's* redevoering en het art. van den *Constit.* wekken hier zeer de aandacht; de bladen blijven echter even als de natie zeer Italiaansch gezind, en men gelooft daarom ook niet aan eene verandering in de gevoelens van keizer *Napoleon* ten opzigte van Italie.

Te Manchester heeft prof. *Towley* uit Nieuw-York in eene openbare lezing verklaard, dat voor 15 jaar iemand bij hem kwam, wien hij na onderzoek van zijn schedel aanraadde van den handel in de militaire loopbaan over te gaan, en het bevel van een leger voor eene geregte zaak op zich te nemen. De man, wien die raad gegeven werd, was *Garibaldi*.

Van Mexiko is te Southampton voor 14½ millioen gulden aan zilver aangebragt, 't welk in 136 wagons naar Londen is vervoerd en daar in 50 wagens naar de bank is gebragt.

De Portugeesche regering is voornemens de goederen der geestelijkheid in 3 pct. inschrijvingen op het grootboek te konverteren. Daardoor zal een aanzienlijk deel van het 3 pct. fonds uit de cirkulatie verdwijnen en het krediet dus worden verme erd.

PARIJS, 14 Oktober.

De keizer heeft met betrekking tot de Franschen die zich zonder verlof de regering bij het pauselijke leger in dienst begeven hadden, bepaald, dat de deswegens geldige wetsbepalingen niet op hen zullen worden toegepast en zij dus hun burgerregt niet zullen verliezen.

De half-officiële *Constitutionel* verkondigt heden, dat Frankrijk in geen geval eene Oostenrijksche interventie in Italie zal dulden, en geenszins voornemens is om de roemrijke uitkomsten, welke te Magenta en te Solferino zijn verkregen, in de waagschaal te stellen. Volgens dat blad, is het niet mogelijk, dat iemand hier te lande wil, dat het bloed van de fransche soldaten te vergeefs zal hebben gevloeid.

De *Patrie* zegt, dat de Sardinische regering zich tegenover de partij der aktie verbonden heeft, zich in staat te stellen om binnen zes maanden Venetie aan te tasten, indien het dan niet reeds langs diplomatieken weg voor Italie gewonnen mogt zijn. Dien ten gevolge zou het Sardinisch leger op 250000 man gebragt en de artillerie aanmerkelijk verbeterd en uitgebreid worden.

Graaf *de Cavour* heeft, op een verzoek van de *Alliance Israliéte Universelle* betreffende *Edgar Mortara* geantwoord, dat de Sard. regering al het mogelijke zal doen, om het kind aan zijne familie te doen hergeven.

Uit Londen verneemt men, dat de graaf van Parijs op de jagt van het paard gevallen is en een been gebroken heeft. Zijn toestand moet echter niet onrustbarend zijn.

De heer *Olozaga* bevindt zich hier, naar men zegt, door zijne koningin met eene zending belast, de zaken van den Paus betreffende.

Uit Rome verneemt men, dat generaal *de Goyon* op de villa Borghese eene groote wapenschouwing over zijne troepen heeft gehouden, bij welke gelegenheid officieel de aankomst van de 38. en 5. reg. van linie is aangekondigd, een berigt dat te Rome veel opziens gebaard heeft, vooral toen men vernam, dat ook Viterbo zou bezet worden.

☞ Zie de Advertentiën in het Bijvoegsel.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 15 October.

Granen, Zaden enz. Tarwe, Zeeuws., Vl. en Overm. 25 hooger door ger. aanvoer; goede en puike jar. / 14. a / 15.75; mindere / 12.75 a 14.25; puike n / 12.75 / 12.50; mindere / 9 50 a 12.50. Rogge, Overm., Zeeuws. en Vl. / 5.50 a 7.60. Gerst, Zeeuws., Vl. en Overm. ct. hooger; winter / 5.20 a 6.40; dito zomer / 5.20 a Haver 20 ct. hooger; n. Zeeuws. en Inl. korte / 4.25 / 5.50; lange / 3.25 a 4.75. Boekw. / 15 hooger; 140 pd. N.-Brab. / 225. 228, 230, 234, 235. Erwten Zeeuws. groene / 8 a 12; Geld. graauwe en cappuc. / a / 16. Boon. n. Zeeuws. bruine / 18 a 24; paarde / 6 a 8.25.

AMSTERDAM, 15 October.

Tarwe goed prijsh.; 129 pd. b Pools. / 435; 131 dito / 455 a 450; 130 pd. dito / 437; 125 pd. Vr / 423. Rogge iets hooger; 122 pd. Pruiss. / 214 a 2 121 pd. dito / 215: 116, 117 pd. Petersb. / 189 a 1 116 pd. dito / 190; 118, 119, 120 pd. dito / 195, a / 199; 119 pd. / 199; op levering Oct. / 158; Mei / Garst iets hooger, 95, 97, 99 pd. Vries. winter / / 190 a 195. Haver iets hooger.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Ned. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg*)

Oct.	Uren	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom. bij 0°	Ther F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh.	Gev. regen	Opmerkingen
			N. u.						
14	2	w.	0.5	749.54	49.1	— 5.9	0.90	4.5	Zw. bew.
	10	w.	0.0	53.84	43.5	— 4.7	0.95	0.9	Bewolkt.
15	8	w.	0.5	57.29	48.2	— 1.1	0.95	3.6	Zw. bew.
	2	wzw.	6.0	57.16	52.5	— 2.5	0.77	1.2	Betrokken
	10	zw.	10.0	53.50	50.4	+ 2.2	0.98	4.6	Betr., r
16	8	zw.	13.0	52.83	56.1	+ 7.0	0.91	0.2	Zw. bew.

(*) regen. Te 10 u. 20 m. onweer.

14 Oct. 's morg. Barometerhoogten in afdalende orde: Brest, Parijs, en Utrecht. Grootste verschil = 8.8 mm.

15 Oct. 's morg. Barometerhoogten in afdalende orde: Parijs, Brest, Utrecht, Plymouth en Hartlepool. Grootste verschil tusschen Parijs en Hartlepool = 7.9 mm.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

Bijvoegsel bij No. 246
van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

ADVERTENTIEN.

*** Bevallen van eene *DOCHTER* Vrouwe E. VAN MOORSEL, geboren KAMERLING.
Curaçao 11 September 1860.

*** Bevallen van een *ZOON* Vrouwe M. C. E. SMITS, geb. MÜLLER.
Utrecht 15 Oktober 1860.

*** Tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwdkinderen overleed heden, in den ouderdom van ruim 74 jaren, voorzien van de laatste genademiddelen der H. Kerk, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer ARNOLDUS LIMBEEK.
Utrecht, den 14 Oct. 1860. Wed. A. LIMBEEK, KNAVEN.

*** De ondergeteekenden betuigen bij deze hunnen dank, ook namens hunne wederzijdsche familiën, voor de vele bewijzen van belangstelling bij de voltrekking van hun huwelijk ontvangen.
Hilversum, 12 October 1860. J. VLAANDEREN, Cz. H. C. W. VLAANDEREN, HINSBEECK.

Utrechtsche Schouwburg.

*** Met toestemming van het Edel Achtbaar Stedelijk bestuur.
De Tooneellisten onder direktie van **J. EDUARD DE VRIES** zullen de eer hebben
Op DONDERDAG 18 October 1860,
No. 2 VAN HET ABONNEMENT te geven:

Het Testament eens Vaders,
of de Krankzinnige van St. James,
Tooneelspel in vijf bedrijven, uit het Hoogduitsch vertaald door A. PETERS.
Met medewerking van de Heeren **A. PETERS, ALBREGT, METSCH,** enz.
Eerste Afdeeling. *De Oudste Zoon*, in twee bedrijven.
Tweede Afdeeling. *De Krankzinnige van St. James*, in drie bedrijven. Speelt vier jaren later.
Gevolgd door:

DE BLOODAARD.
Blijspel met Zang in een bedrijf, naar het Fransch.
Beide stukken nooit vertoond.
Aanvang ten HALF ZEVEN ure precies.
PRIJZEN DER PLAATSEN: Boven Loge *f* 2.— Beneden Loge *f* 1,50. Parquet *f* 1,25. Parterre *f* 1.—. 1e Amphitheater *f* 1,10. 2e Amphitheater *f* 0,65. Galerij *f* 0,40.
HH. Militairen in uniform op alle rangen half geld.
De plaatsen kunnen besproken worden bij den Heer J. DOESBURG, en op den dag der voorstelling aan den Schouwburg van 11—3 ure.

BIJBELGENOOTSCHAP.

*** Van wege het Bestuur der Utrechtsche Afdeeling van het Nederlandsche Bijbelgenootschap wordt kennis gegeven, dat het openbaar verslag van de verrigtingen des Genootschaps dit jaar zal gehouden worden op Donderdag den 18. October aanstaande, des avonds ten zes ure, in de Domkerk alhier, en worden belangstellenden tot bijwoning daarvan uitgenoodigd.
Utrecht 12 October 1860.

*** De eigenaars van landen in de gemeente Maartensdijk, aangeslagen in de Lekdijklasten, die om de 4 à 6 jaren door den Gadermeester der polderlasten in die gemeente werden voldaan, kunnen hunne betaalde Lekdijklasten over het jaar 1860, voor opgenoemde landen, op vertoon der quitantie terug ontvangen, ten kantore van den Gadermeester den Notaris VAN MEERLANT te Utrecht, des Zaturdags van 9 tot 1 ure, mits zich aanmeldende uiterlijk vóór den laatsten December 1860, en tegen afgifte eener quitantie voor de terug ontvangen gelden.

De Voorzitter van het Polderbestuur van Maartensdijk.
EIJCK VAN ZUIJLICHEM.

ASSURANTIE.

*** Bij de in dit jaar en vooral in den laatsten tijd zooveel voorkomende schaden, die plaats hebben bij de Transporten op onze rivieren en binnenwateren, neemt de ondergeteekende de vrijheid den handel opmerkzaam te maken op de billijke premiën, waarvoor men zich tegen zoodanige schaden kan vrijwaren.
Tot het geven van inlichtingen en opgave der premiën kan men zich vervoegen bij

J. LAMAIRE, te Utrecht, Agent der Dresdener Brandverzekering Maatschappij.

MACHINETEEKENEN.

*** Het **Bestuur der Inrigting van Onderwijs voor den arbeidenden stand** stelt zich voor, tweemaal 's weeks gelegenheid te geven tot het **gratis** ontvangen van onderwijs in het Machine teekenen.
Genoegzame bekendheid met het regtlijnig teekenen, waarvan vooraf blijken zullen moeten gegeven worden, en een ouderdom van 16 tot 30 jaren, zijn hoofdvereischten.
Het getal van hen, die aangenomen kunnen worden, is beperkt.
Die daarvan gebruik wenschen te maken, hebben zich aan te melden in het *Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen* op **Donderdag,** den 18. Oct., des middags tusschen 12 en 1 ure.
13 October. Namens het Bestuur voornoemd, J. H. SCHOBER.

Bestuur der Domeinen.
DIRECTIE AMSTERDAM. KANTOOR LOENEN.
OPENBARE VERPACHTING.

Op Dingsdag den 30. October 1860, des namiddags ten 6 ure, zal door den Ontvanger der Registratie en Domeinen te Loenen, ten overstaan van den Notaris N. FRANÇOIS SNEL te Breukelen, in het Logement *het Roode Hert* aldaar, onder nadere goedkeuring in het openbaar worden verpacht: **het regt tot heffing van het Sluisgeld der Sluis, liggende in de Kerkgracht te Breukelen en zulks voor den tijd van 3 jaren, ingaande 1 Januarij 1861,** waarvan de conditien ter secretarie der Gemeente ter inzage liggen en inlichtingen te bekomen zijn ten kantore der Registratie te Loenen.

Aanbesteding van Aardappelen.

*** De Commissarissen tot de Voedings Commissie, bij het Depot van het 7e Regement Infanterie, zijn voornemens op Maandag den 22. October aanstaande, des morgens ten 12 ure, over te gaan tot de aanbesteding van het bovenstaande Voedings-Artikel.
De Voorwaarden dezer aanbesteding zullen dagelijks van des morgens 12 tot des namiddags 2 ure ten burele van den Kommandant van gemeld Depot in de Willemskazerne ter lezing liggen.
Utrecht, den 16. October 1860. De Commissarissen, STRÖHMSDORFFER, kapt. IJ. DE VRIES, kapt.

*** De Notaris VAN GEYTENBEEK, te Harmelen, zal op Donderdag 18 October 1860, voormiddags 10 ure, en zoo noodig den volgenden dag, op de Hofstede *Het Veldhuis*, onder Oudhuizen, gemeente Wilnis, om contant geld verkoopen:
39 stuks uitmuntend **Hoornvee,** 5 vette **Varkens, Vaartuigen, Melk- en Bouwgereedschappen, Meubelen, Inboedel en Huisraad,** mitsgaders **Brandhout.** — Breeder bij billetten.

Houtverkooping te Harmelen,

*** op Maandag den 12 November 1860, des voormiddags ten 10 ure, in het Gemeentehuis, van 19 bunders 4 en 5jarig Elzen, Esschen en Geldersch **Hak- en Hoephout.** En op Dingsdag den 13 November 1860, ter zelfder ure en plaatse, van ongeveer 450 Wilgen **Boomen** van 2—3, van 3—4 en van 4—5 Nederl. palmen over kruis, onder de gemeenten Harmelen, Veldhuizen en Woerden. Breeder bij billetten omschreven.

VERKOOP VAN HAKHOUT EN TEEN,

*** te Jutphaas, in het Brughuis, op Vrijdag den 23. November 1860, 's morgens ten 10 ure.

*** **UIT DE HAND TE KOOP** op aannemelijke voorwaarden een **WINDKORENMOLEN,** waaraan een gemaal is van 600 zak per maand gemiddeld, gelegen in een welvarend dorp in N. Holl. zijnde de eenige molen in die gemeente. Adres franco onder lett. Q bij den Boekhandelaar D. C. VAN VOORST te Amsterdam in de Gasthuismolensteeg.

*** Men **verlangt** tegen Mei aanstaande in de provincie Utrecht, bij voorkeur aan den Vaartschen Rhijn of de Vecht, voor eene kleine familie zonder kinderen, te **huur** een HUIS met TUIN, of wel een BUITENTJE, geschikt tot Zomer en Winterverblijf, bevattende 5 à 6 kamers.
Adres met gefrankeerde brieven onder Lett. P. J. C. bij de uitgevers dezer Courant.

Hibernia Steenkolen.

*** De ondergeteekende berigt door deze, dat hij zich belast met de bestellingen der voornoemde Steenkolen bij volle en gedeelte wagonsladingen, verder met de inklaring en te huis bezorging derzelve.
Utrecht, Steenweg D 367. F. VAN LIND, Buitenl. Expediteur.

TE UTRECHT TE HUUR.
*** Een vrij BOVENHUIS direkt voor *f* 400.— Een vrij dito met Mei 1861 voor *f* 210.— Adres franco L. W. VAN GIESSEN, A. No. 60.

TE HUUR op de Oude Gracht

*** een net logeabel BOVENHUIS van vier Kamers, Keuken, vrije Zolder en wat verder tot eene fatsoenlijke Woning behoort; te bevragen bij B. VAN DOKKUM, Mr. Behanger, Donkere Gaard.

*** In een stil Gezin, wordt met 1. November **verlangd** eene DIENSTBODE als Meid alleen, van goede getuigen voorzien; adres in Persoon of met franco brieven bij den Boekh. J. J. H. KEMMER, naast den weg naar Rome.

*** De ondergeteekenden, beiden sedert geruimen tijd bij Mejufvr. *J. Corver* werkzaam geweest zijnde, zien zich, daar deze hare Mode-Affaire heeft overgedaan, verpligt, **zelven eene zaak aan te vangen,** en nemen derhalve de vrijheid zich minzaam aan te bevelen.
Bregittestraat, hoek van de Oude Kamp. A. G. LAMMERTS VAN BUEREN en J. M. E. DIEPERINK.

M. J. C. HAM
CHOORSTRAAT

*** Berigt de ontvangst van verschillende smaakvolle **WINTERARTIKELEN,** benevens alle soorten van eigen gebreide borstrokken, kouzen, enz.

*** De Ondergeteekenden berigt, dat zijn Magazijn weder ruim voorzien is van **KOLENBAKKEN, IJzeren TURFMANDEN, HAARDGARNITUREN,** enz.
De gunstig bekende **Calorifères** uit de Fabrijk van GIESBERS EN VAN DEUN Sr. te Roermond, alsmede **Haarden** en **Kagchels** van de Wed. A. STERKMAN EN Zn. te 's Hage, worden tegen Fabriekprijzen afgeleverd.
M. A. F. REUSER.

*** Onversneden **Bordeauxwijn, St. Emilion**

	per flesch	*f* 0,75
Madera	» »	- 1,10
Echte Fransche **Brandewijn** .	» »	- 1,20
» **Cognac**	» »	- 1,35
» **Jamaica Rum** . . .	» »	- 1,20
Siroop van Punch, prima qualiteit	» »	- 1,25

Lands- en Stadsimpost daaronder begrepen.
Bovenstaande artikelen in Depot ontvangen bij Gebs. MORREN, *Weg naar Rome.*

MANTELS.

*** B. RELOTIUS & Co. — Ganzenmarkt, hebben de eer de ontvangst te berigten van de **Nieuwste Modellen van Mantels** en vele andere artikelen voor het saizoen.

CHâLES & SOIERIES.

*** **A. & B. BOHLEN** voorheen E. L. PLAGGE, hebben de eer de Dames te berigten, dat zij van Parijs ontvangen hebben eene **rijke keuze NOUVEAUTÉS** in **Mantels, Châles, Zijden** en **Fantasie Stoffen, Broderies, Rubanneries** enz. enz.

Mantels en Nouvéautés.

*** A. H. SCHLüTER heeft de eer de ontvangst te berigten van **de nieuwste Parijzer Modellen van Mantels,** eene **rijke collectie Fantaisiestoffen, Châles, Broderies, Linten,** enz.

Ministerie van Binnenlandsche Zaken.

*** Aan 's Rijks-veeartsenijschool, te Utrecht, worden verlangd, om 1 Januarij 1861 in dienst te treden: Een OECONOOM en eene HUISHOUDSTER, gehuwd of ongehuwd, zonder kinderen, de eerste op een tractement van *f* 300.—, de tweede van *f* 200.—, beide met inwoning en voeding.
Zij, die voor die betrekkingen in aanmerking wenschen te komen, moeten zich daartoe vóór den 1. November op gezegeld request aanbieden aan den Minister van Binnenlandsche zaken en in persoon aan den Directeur van 's Rijks-veeartsenijschool, bij wien nadere informatien te verkrijgen zijn.

*** *De pillen en zalf van Holloway.* Het publiek moet vooral toch niet verzuimen in tijd van nood van dit zoo onschatbare geneesmiddel gebruik te maken. De echtheid hiervan wordt aan het watermerk „Holloway London" bespeurt, en dit merk bevindt zich op ieder blad van het directie-boekje dat bij elke doos of pot is.
Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes pillen à *f* 0,80, *f* 185, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13,50. *f* 20,50. Potjes Zalf à 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 13,85, *f* 20,95.
Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht; bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort; en bij J. STRAATMAN, hoofd-dépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244. en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY's etablissement.

*** Tot adsistentie voor den verkoop in een magazijn en tevens tot het bijhouden van boeken wordt een JONG MENSCH **gevraagd**, tegen goed salaris. Adres in persoon of met franco brieven, onder de Lett. BB. bij den Boekhandelaar C. VAN DER POST Jr. alhier.

H. HEINE'S
SÄMMTLICHE WERKE.
(*Taschen-Ausgabe.*)

*** De volgende WERKEN zijn tot den geringen prijs van **f 1,25** per Deeltje afzonderlijk te bekomen: *Reisebilder*, 4 Th.; *Vermischte Schriften*, 3 Th.; *Buch der Lieder* (mit Heine's Porträt), 1 Th.; *Der Salon*, 4 Th.; *Neue Gedichte*, 1 Th.; *Die Romantische Schule*, 1 Th.; *Romanzero*, 1 Th.; *Deutschland*. Ein Wintermährchen. — *Atta Troll*. Ein Sommernachtstraum, 1 Th.; *Kahldorf über den Adel*. — *Der Schwabenspiegel*. — *Dr. Faust*. 1 Th.; *Ueber Ludwig Börne*, 1 Th.; *Franzözische Zustände*, 1 Th.; *Mädchen und Frauen*, 1 Th.; *Heinrich Heine*. Erinnerungen von Alfred Meissner. (Mit dem Porträt des Kranken Dichters), 1 Th.

☛ Bij bestelling van Ex. der tot dus ver verschenen 21 Deeltjes gezamenlijk, wordt de Prijs à **f 1** per Deeltje, of **f 21** voor het geheele Stel **genoteerd**. Gebonden, Verguld op Snee, met **25 Cts.** verhooging op elk Deeltje.

Uitgave van H. NIJGH. Alom te bekomen.

*** Uitgaven van GEBROEDERS VAN DER HOEK, Boekhandelaren te Leiden.

DUMERIL, Grondbeginselen der Natuurkundige Wetenschappen met 33 platen, meer dan 700 onderscheidene voorwerpen — en ruim 600 pagin. bevattende — geb. in ½ linnen band. f 3,90.

L. EGELING, Nagelaten Leerredenen. 2 dln. f 1,25.

GROMMÉ, de Biddende Christen, op nieuw uitgeg. en vermeerd. door J. TICHLER, Th. Dr. en Predikt. te Leiden. f 2,40.

Prof. J. GEEL, Onderzoek & Phantasie. Tweede druk. f 2,40.

Prof. G. J. VERDAM, Handl. bij de beoefening der Sphaerische Trigonometrie, met betrekking tot hare toepassing op de mathem. geogr. en sphaerische astronomie. Tweede druk. f 3,30.

Prof. G. J. VERDAM, Summarium der Goniometrie en der regtl. Trigonometrie. Derde druk. In linnen band. f 4,30.

Prof. G. J. VERDAM, Summarium der Sphaerische Trigonometrie. f 1.—

Prof. C. J. VAN ASSEN, Lineamenta extrema Juris privati Justinianei, secundum textum Institutionum. f 2,85.

Prof. C. J. VAN ASSEN, Leiddraad voor het collegie over het burgerl. wetboek. Verkorte en herz. uitgave. f 2,40.

Prof. PEERLKAMP, Summarium veteris historiae, ed. altera, f 1,25.

Prof. VAN VOORST, Beknopt samenstel der Christelijke beschouwende Godgeleerdheid. f 4,50.

DAGREGISTER
VAN
UITGELEENDE BOEKEN.

in half linnen, prijs 50 Cents.

De vele aanvragen leveren het beste bewijs, dat dit Dagregister vele Bezitters en Verzamelaars van Boeken welkom is.

G. RIPPART, Handleiding der Grieksche Geographie, Antiquiteiten en Mythologie, bewerkt door Dr. W. A. SCHEURLEER. Prijs f 3,85.

De Uitgevers durven dit werk, volgens het oordeel van eenige Geleerden, gerust aan te bevelen voor Prijsuitdeelingen bij verschillende Gymnasien en Instituten.

Catechetisch Onderwijs.

Opgesteld door H.H. Leidsche Predikanten.

Christelijk Onderwijsboekje, 1e stukje, bijbelsche en kerkelijke geschiedenis, zesde druk. f 0,15

» » 2e stukje, geloofs- en zedeleer, vierde druk. f 0,15.

Bijbelsch vraagboekje, (zijnde uittreksel uit het Christ. onderwijsboekje, 1e stukje), derde druk. f 0,07½.

Vraagboekje over de christ. geloofs- en zedeleer, (zijnde uittreksel uit het 2e stukje), tweede druk. f 0,07½.

Het verkorte Leidsche vraagboekje, tweede druk. f 0,15.

Onderwijsboekje over de geschiedenis en leer der R. Cathol. en Prot. kerkgenootschappen. f 0,15.

Beantwoording der onbeantw. vragen, voorkomende in het vraagboekje van L. EGELING, vijfde druk. f 0,40.

A. RUTGERS VAN DER LOEFF, Th. Dr. en Predikt. te Leiden, *Handboek voor de zendingszaak*, met wereldkaart. f 2,—

Bovenstaande Boekwerken zijn, op bestelling, bij alle Boekhandelaren te bekomen.

ADVERTEREN
IN DEN
NIEUWEN UTRECHTSCHEN ALMANAK

*** Daar het nut van 't adverteren meer en meer ook in onze stad en provincie wordt ingezien, blijven de uitgevers van bovengenoemden *Almanak* ook dit jaar voor belanghebbenden wederom gelegenheid openhouden, om hunne advertentiën in den Almanak te doen plaatsen. Als men 't oog houdt, dat 15,000 à 20,000 van deze Almanakken in de provincie worden verspreid, en deze jaarboekjes natuurlijk honderdmalen in 't jaar in de hand worden genomen, zal elk handelaar of winkelier het gewigt inzien, om van deze gelegenheid van adverteren gebruik te maken. Om de onkosten van het drukken en papier te dekken, hebben de Uitgevers besloten een vasten prijs voor de Advertentiën te bepalen van **25 cents per gewonen regel**, groote regels naar gelang van plaatsruimte die ze innemen. Zij verzoeken hun, die advertentiën in den Almanak wenschen te doen opnemen, zich ten spoedigste ten hunnen kantore aan te melden, daar de Almanak zoo goed als gereed ligt, en dus het blad met Advertentiën binnen enkele dagen moet worden afgedrukt.

Adres: *Korte Nieuwstraat, schuins over den Trans.* L. E. BOSCH EN ZOON.

*** In alle Boekwinkels is verkrijgbaar à *f* 2,90.

MODELMENSCHEN
GESCHETST DOOR EEN MODELMENSCH.

MET 12 IN KLEUREN GEDRUKTE PLATEN.

INHOUD: DE MODEL-ECHTGENOOT. — DE MODEL-VROUW. — DE MODEL-OUDEVRIJER. — DE MODEL-SCHOONMOEDER. — DE MODEL-KWAJONGEN. — DE MODEL-ZUIGELING. — DE MODEL-PIL. — DE MODEL-JAN. — DE MODEL-BAKER. — DE MODEL-ZUSTER — DE MODEL KWAST. — DE MODEL-GOUVERNANTE. — DE MODEL-AFGEVAARDIGDE. — DE MODEL-DOCTER. — DE MODEL-KOMENSALEN-HOUDSTER. — DE MODEL-BRAM. — DE MODEL-VRIEND. — DE MODEL-KLEERENMAKER. — DE MODEL-SCHULDENMAKER. — DE MODEL-JONGE-JUFFER. — DE MODEL-TAFELSCHUIMER. — DE MODEL-KOMMENSAAL. — HET MODEL-WONDER. — DE MODEL-MEID-ALLEEN. — DE MODEL-HEER. — DE MODEL-WEDUWE. — DE MODEL-MODEMAAKSTER.

Revalenta Arabica.

*** Ik heb reeds lang de goede hoedanigheden der **Revalenta Arabica** gekend en gewaardeerd. Sedert 18 maanden gebruik ik ze, wanneer ik ongesteld ben, voor ontbijt, en heb ondervonden, dat de **Revalenta** *de maag herstelt en voor ander voedsel geschikt maakt*, en tevens den patient een aangenaam en goedkoop ontbijt verschaft.

In geval van *eene gebrekkige spijsvertering en voornamelijk wanneer de lever* aangedaan is, beschouw ik de **Revalenta** als het beste van alle middelen, omdat ze gunstig op de gal werkt en dezelve verdunt.

Gaarne sta ik toe, aan deze regelen publiciteit te geven.

Sydenstone Rectory by Fakenham, Norfolk, 5 Dec. 1859.

JAMES T. CAMPBELL.

Du Barry's Revalenta

wint steeds meer vrienden, omdat ze zich overal gunstig doet kennen, vele ongelukkigen geneest, geluk en gezondheid om zich verspreidt.

INGEWORTELDE VERSTOPPINGEN

en alle hare ernstige gevolgen, als: *congestiën, duizeligheid, stuipen, hersenontsteking, zenuwziekte, hoofdpijn, hartkloppingen, aandoeningen van lever en nieren, maagkramp, spanning, misselijkheid, hartwater, slijm, oprispingen, loomheid, hongerigheid, ontijdige vermoeidheid, lusteloosheid, gal, spleen en eene menigte andere ziekten, die uit slechte sappen ontstaan, worden spoedig door het gebruik van Du Barry's smakelijk meel genezen.* De toebereiding is gemakkelijk, men zie daarover de kleine gebruiks-aanwijzing, die bij iedere Bus los afgegeven wordt.

Men lette er op, dat iedere Bus tot waarborg der echtheid, door F. VON WINDHEIM & Co., VERKOOPHUIS, geteekend is.

De prijs der **Revalenta** is: Kleine Bussen, 87½ Ct., 1 ℔ f 2, 2 ℔ f 3,50, 5 ℔ f 8, 12 ℔ f 16.

Eene Brochure, die over dit heilmiddel handelt, wordt gratis afgegeven.

Amsterdam Verkoophuis.
Utrecht, T. Uhlenbroek Choorstr.
" T. Uhlenbroek O. Gracht bij de Hamburgerbrug.
" L. J. R. Bosch Lijnmarkt.
" P. J. Huinck
Amersfoort, Gebr. Bruning.
" C/T. C. v. d. Roemer.
" A. H. v. Ruiven.
Baarn, E. v. Dapperen.
" Gez. Petersen Nobbe.
Bodegraven, B. E. C. Schlatman.
Hilversum, R. J. J. v. Alphen.
Kuilenburg, J. v. Hondius.
Vianen, B. Swaving.
Wijk bij Duurst., Wed. C. Zorn.
IJsselstein, J. Groenhoff.
Zeist, C. G. Adlung.
En in de bekende dépots in de andere steden.

*** G. T. N. SURINGAR te Leeuwarden, heeft alom verkrijgbaar gesteld:

ONZE KINDEREN IN DEN HEMEL.

Troostwoorden voor treurende ouders,
verzameld door
J. J. L. TEN KATE,
Predikant te Amsterdam.

Een deeltje in Tollensformaat *f* 1,80, in keurig linnen bandje *f* 2,40.

PRIJZEN VAN KOEPONS EN LOSB. OBLIGATIEN.

Metalliek	f 21.75	Pruissische	f 34.87½
Nat. Met. Koep. .	„ 28,75	Spaansche.	„ —,—
Napelsche	„ —,—	Sp. Coep per fr.	„ —,—
Div. Eng. in . . . f	„ 11,65	Hamb. Russen. .	„ 34,12½
Eng. Russen . . .	„ 11.80	Russ. in Zilv. R. .	„ 34,87½
Fransche	„ 55,50	Poolsche in fl. . .	„ 26,87½
Belgische	„ 55,75	Dollars	„ 2,35

Depôt van Goedkoope Muziek

gevestigd bij den Boek- en Papierhandelaar
J. J. H. KEMMER,

☛ Heilige Weg bij de Bakkersteeg *naast de Weg naar Rome.*

*** Bij het naderend winter-saizoen worden Muzijk-liefhebbers op deze uitgave, welke de Pl… druk in fraaiheid niet alleen overtreft, maar à 30 pCt. minder in prijs zijn, opmerkzaam gemaakt. — Ruim 3000 diverse stukken zijn reeds door de Muzijkale Correspondentie uitgegeven, zoodat men eene zeer ruime keuze heeft.

Een ieder doe zijn voordeel.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 15 Oct. 1860.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	2½	pCt	$62\frac{7}{8}$	$62\frac{15}{16}$	
dito.	3	„	76		
dito dito	4	„	$97\frac{13}{16}$	$97\frac{15}{16}$	97[illegible]
Amortisatie-Sindikaat.	3½	„	91½		
Handelmaatschappij. .	4½	„	129¼	129½	129[illegible]
Rijn-Sp. 2e L.	4½	„	97		
BELGIE.					
Certifik. bij *Rotschild* .	2½	pCt.	$52\frac{7}{8}$	52½	52[illegible]
SPANJE.					
Obligatien	1¾	pCt.	$39\frac{5}{16}$	$39\frac{1}{8}$	39[illegible]
dito dito	3	„	48		
Binnenl. Schuld	3	„	$46\frac{11}{16}$	$46\frac{7}{8}$	46[illegible]
Amortisable			$23\frac{1}{8}$	23¼	23[illegible]
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	43¼	$43\frac{5}{16}$	43[illegible]
dito 1856/59	3	„	41½	$41\frac{9}{16}$	41[illegible]
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en C°.*	5	„	101¼	$101\frac{3}{8}$	101[illegible]
Obligat. 1828 à 1829.	5	„	$101\frac{1}{8}$	101¼	101[illegible]
Certifikat. 1831 & 1833	5	„	$85\frac{3}{8}$	85½	
Certifikaten 1840 . . .	4	„	76¾		
Cert. 2e, 3e, 4e L.	4	„	$77\frac{5}{8}$		
Certifik. 5e L.	4	„	77		
Certifik. 5e Serie . . .	5	„	87¾		
dito 1855 6e Serie . .	5	„	96	$96\frac{1}{8}$	96
dito 1859	3	„	$60\frac{15}{16}$		
dito bij H. 1860. .	4½	pCt.	89½		
Certifik. van Assign .	6	„	$57\frac{5}{8}$		
POLEN.					
Obligation	4	„	$78\frac{3}{8}$		
PRUISSEN.					
Obligatiën	5	pCt.	103		
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en C°.* .	4	„	48¾		
Oblig. Metalliek	5	pCt.	$44\frac{1}{8}$	$44\frac{3}{8}$	44[illegible]
dito dito	2½	„	24		
Oblig. Rente Am. . . .	5	„	$68\frac{1}{8}$	68¼	68[illegible]
dito dito Nat. 1854. .	5	„	$52\frac{5}{16}$	$52\frac{3}{8}$	52[illegible]
Bankaktiën.			654		
Aand. 1854.			200	201	
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100 . .	5	pCt	$95\frac{1}{8}$		
„ 1860	4½	„	84½		
AMERIKA.					
Ecuad. Oblig. 1855 . .	1	„	$11\frac{11}{16}$	$11\frac{7}{8}$	11[illegible]
Venez. Oblig.	3	„	$21\frac{9}{16}$	21¾	
dito dito.	1½	„	11¼	$11\frac{3}{8}$	
Granada, Oblig. . . .	4	„	$14\frac{5}{16}$	14½	14[illegible]
Mexiko, Obl.	3	„	21		
N.-Am. Illin. Spw. Aand.			82		
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7	„	91½	91¾	91[illegible]

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.